2026/1787

24.7.2026

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2026/1787,

23. juuli 2026,

millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1242 rakenduseeskirjad seoses raskeveokite CO_2-heite kohta reaalandmete kogumise üksikasjaliku korraga

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1242, millega kehtestatakse uute raskeveokite CO_2-heite normid ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 595/2009 ja (EL) 2018/956 ning nõukogu direktiivi 96/53/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 12 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt määruse (EL) 2019/1242 artiklile 12 peab komisjon koguma andmeid raskesõidukite tegeliku kütusekulu ja energiatarbimise kohta ning need andmed registreeritakse kütuse- ja elektrikulu pardamõõteseadmete abil, nagu on ette nähtud komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2025/2161 ([2]).

(2) Selleks et tagada reaalandmete korrapärane kogumine vastavalt määruse (EL) 2019/1242 artiklile 12, minimeerides samal ajal selle menetluse halduskoormust, tuleks kütuse- ja energiatarbimist käsitlevaid reaalandmeid koguda ühe osana tehnoülevaatustest, mida juba tehakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/45/EL ([3]).

(3) Selleks et saaks reaalandmeid koguda, tuleks direktiivi 2014/45/EL artikli 4 lõikes 2 osutatud asutustele või ettevõtetele anda vajalikud vahendid kütuse- ja elektrikulu pardamõõteseadmete salvestatud andmete lugemiseks. Reaalandmeid tuleks hakata koguma hetkest, mil selliste seadmetega varustatud sõidukid peavad läbima tehnoülevaatuse vastavalt direktiivi 2014/45/EL artiklile 5, st alates 1. juulist 2028. Andmete kogumise õigeaegse rakendamise toetamiseks võivad liikmesriigid koguda neid andmeid vabatahtlikult enne kõnealust kuupäeva.

(4) Selleks et komisjon saaks hinnata CO_2-heite ja energiatarbimise väärtuste tegelikku representatiivsust, peaksid liikmesriigid esitama komisjonile raskeveokite tegelikku CO_2-heidet ja energiatarbimist käsitlevad andmed, mis on kogutud eelmisel aruandeperioodil, ning kasutama selleks Euroopa Keskkonnaameti (edaspidi „EEA“) esitatud andmeedastusmenetlusi. Komisjon ja EEA peaksid võtma asjakohaseid meetmeid saadud teabe konfidentsiaalsuse kaitsmiseks.

([1]) ELT L 198, 25.7.2019, lk 202, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1242/oj.

([2]) Komisjoni 27. oktoobri 2025. aasta rakendusmäärus (EL) 2025/2161, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 595/2009 seoses teatavate raskeveokite kütusekulu, energiatarbimist ja läbisõitu mõõtvate ja registreerivate ning kasulikku koormust või kogumassi kindlaksmääravate ja registreerivate pardaseadmete tehniliste nõuetega (ELT L, 2025/2161, 31.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2161/oj).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnoülevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/45/oj).

(5) Kütusekulu ja energiatarbimist käsitlevate reaalandmete kogumisel tuleb ka registreerida sõiduki valmistajatehase tähis (VIN-kood). Kuigi VIN-kood antakse sõidukile selle nõuetekohase identifitseerimise tagamiseks, on koodi puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 ([4]) (isikuandmete kaitse üldmäärus) artikli 4 punkti 1 tähenduses tegemist ka isikuandmetega sellise füüsilise isiku puhul, kelle käsutuses on mõistlikult vahendeid, mis võimaldavad tal seostada VIN-koodi konkreetse isikuga, näiteks sõiduki omanikuga või isikuga, kes võib seda sõidukit kasutada muul õiguslikul alusel kui omanik.

(6) Käesoleva rakendusmääruse alusel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes tuleks kohaldada isikuandmete kaitse üldmäärust ja ELi isikuandmete kaitse määrust ([5]). Raskeveokite reaalandmete ja VIN-koodide töötlemist määruse (EL) 2019/1242 kohaldamisel tuleb vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktile c pidada seaduslikuks. Vastutavad töötlejad peaksid kasutama turvalisi sidevahendeid ja sõidukiomanikke tuleks piisavalt teavitada.

(7) Tuleks kindlaks määrata ajavahemik, mille jooksul peavad andmete kogumise ja esitamisega seotud eri üksused neid andmeid säilitama. Kuna eesmärk on jälgida, kuidas sõiduki tegelikud tulemused selle hinnangulise kasutusea jooksul muutuvad, peaks EEA säilitama andmeid 20 aastat. Andmeid koguvad ja esitavad üksused peaksid säilitama andmeid üksnes kuus kuud pärast nende edastamist EEA-le.

(8) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 12. juulil 2026.

(9) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas kliimamuutuste komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

„reaalandmed“ – kasutusea väärtusi käsitlevad andmed ja staatilised summeeritud andmed, millele on osutatud rakendusmääruse (EL) 2025/2161 I lisa punktis 3.3 ning mis on saadud kütuse- ja elektrikulu pardamõõteseadmetelt.

Artikkel 2

Andmete kogumine ja esitamine liikmesriikide poolt

1. Alates 1. juulist 2028 koguvad liikmesriigid ja direktiivi 2014/45/EL artikli 4 lõikes 2 osutatud asutused või ettevõtted järgmisi andmeid, kui alates 1. juulist 2027 registreeritud uued raskeveokid, mis on varustatud rakendusmääruse (EL) 2025/2161 kohaste kütuse- ja elektrikulu pardamõõteseadmetega, läbivad tehnoülevaatuse vastavalt direktiivi 2014/45/EL artiklile 5:

a) reaalandmed;

b) valmistajatehase tähis (VIN-kood);

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

c) sõiduki läbisõidumõõdiku näit;

d) tehnoülevaatuse kuupäev.

2. Reaalandmete lugemiseks kasutatakse direktiivi 2014/45/EL III lisa I jaotise punktis 14 osutatud seadet. Kõnealune seade peab suutma lugeda andmeid, mis on salvestatud kütuse- ja elektrikulu pardamõõteseadmesse.

3. Liikmesriigid ning VIN-koodide kogumise eest vastutavad asutused ja ettevõtted, kellele on osutatud direktiivi 2014/45/EL artikli 4 lõikes 2, kasutavad andmete kogumiseks turvalisi sidevahendeid.

4. Alates 2029. aastast esitavad liikmesriigid iga aasta 30. novembriks komisjonile lõikes 1 osutatud ja eelmisel aruandeperioodil kogutud andmed, kasutades selleks EEA-le andmete edastamise elektroonilist süsteemi.

5. Liikmesriigid kasutavad lõikes 1 osutatud andmete esitamisel elektroonilisi vahendeid ja menetlussuuniseid, mille komisjon ja EEA on kättesaadavaks teinud. Liikmesriigid määravad kõnealuse aruandluse jaoks kontaktisiku ning teatavad komisjonile selle isiku kontaktandmed ja kõik nendes andmetes hiljem tehtavad muudatused.

6. Alates 1. jaanuarist 2028 võivad liikmesriigid ning direktiivi 2014/45/EL artikli 4 lõikes 2 osutatud asutused ja ettevõtted koguda lõikes 1 osutatud andmeid vabatahtlikult. Hiljemalt 30. novembriks 2028 võivad nad esitada komisjonile, kasutades selleks EEA-le andmete edastamise elektroonilist süsteemi, kõik need andmed, mis on kogutud 1. jaanuarist 2028 kuni 30. juunini 2028.

Artikkel 3

Isikuandmete kaitsega seotud kohustused

1. Määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõike 7 tähenduses käsitatakse tehnoülevaatuse eest vastutavaid asutusi ja ettevõtteid VIN-koodide ja otse sõidukitelt saadud reaalandmete kogumisel vastutavate töötlejatena, kuivõrd nad tegelevad VIN-koodide kogumise ja töötlemisega, ning nad esitavad teabe sõiduki omanikule kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 13.

2. Kui VIN-koodid koos reaalandmetega ei ole saadud otse sõidukiomanikelt, esitavad liikmesriigid kui vastutavad töötlejad teabe kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikliga 14.

3. EEAd käsitatakse käesoleva määruse kohasel VIN-koodide töötlemisel määruse (EL) 2018/1725 kohase vastutava töötlejana.

4. Artikli 2 kohaselt kogutud andmeid võivad allpool loetletud asutused säilitada ainult järgmise aja jooksul:

a) tehnoülevaatuse eest vastutavad asutused ja ettevõtted kuni kuus kuud pärast andmete edastamist EEA-le või liikmesriikide määratud asutustele kooskõlas artikli 2 lõikega 4;

b) liikmesriikide määratud asutused kuni kuus kuud pärast andmete edastamist EEA-le kooskõlas artikli 2 lõikega 4;

c) EEA kuni 20 aastat alates kuupäevast, kui andmed kooskõlas artikli 2 lõikega 4 esimest korda esitati.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. juuli 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN